

WM3: Pułapki opieki i wychowania - course description

General information	
Course name	WM3: Pułapki opieki i wychowania
Course ID	16.9-WP-PEDD- MPOW
Faculty	Faculty of Social Sciences
Field of study	Pedagogy
Education profile	academic
Level of studies	Second-cycle studies leading to MS degree
Beginning semester	winter term 2022/2023

Course information	
Semester	3
ECTS credits to win	2
Available in specialities	Events and cultural management - theatre profile, Pre-school and primary education, Speech therapy, Protective and educational pedagogy and prevention, Social assistance and psychotherapy, Resocialization with targeted therapy
Course type	optional
Teaching language	polish
Author of syllabus	dr hab. Grażyna Gajewska, prof. UZ

Classes forms					
The class form	Hours per semester (full-time)	Hours per week (full-time)	Hours per semester (part-time)	Hours per week (part-time)	Form of assignment
Lecture	15	1	9	0,6	Credit

Aim of the course

Celem przedmiotu jest:

1. Poznanie wielu błędów wychowawczych i opiekuńczych oraz różnego rodzaju pułapek wychowania i opieki, w które wpadają młodzi ludzie zakładający rodzinę.
2. Zapoznanie z emocjonalnymi schematami rodzinnymi wpływającymi na dobieranie się w pary i budowanie nowych związków.
3. Zapoznanie z mechanizmem powtarzania schematów rodzinnych, z wpływem różnych stylów opieki i wychowania na rozwój nowych zachowań.
4. Poznanie mechanizmów sprzyjających odnoszeniu sukcesów życiowych i zawodowych.
5. Uwrażliwienie na wprowadzenie powyższej wiedzy do pracy nauczyciela-wychowawcy.
6. Kształtowanie umiejętności wykorzystywania i integrowania wiedzy teoretycznej z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.

Prerequisites

Pedagogiczna i psychologiczna wiedza ogólna.

Scope

Problematyka wykładów:

1. Powtarzanie schematów rodzinnych. Identyfikowanie historii rodzinnych, czyli schematów powtarzanych i przenoszonych z pokolenia na pokolenie.
2. Zasady współtworzenia rodziny i grupy. Style wychowania a rozwój zachowań. Wpływ różnych stylów wychowania na zachowania w różnych fazach rozwoju dziecka. Styl wychowania a zachowania trudne dziecka.
3. Osoby znaczące w życiu dziecka. Rola rodziców, nauczycieli i innych osób znaczących w kontakcie wychowawczym z dzieckiem. Więź emocjonalna i jej wpływ na zachowanie dziecka. Matki idealne – ile matki potrzebuje dziecko? Tożsamość roli matki. Kulturowo ukształtowana rola matki idealnej. Czas wolny spędzany z dzieckiem.
4. Uzdolnienia dzieci a sukces życiowy. Czy geniusz zakodowany jest w genach. Zdolni rodzice. Rozwój uzdolnionych dzieci. Uzdolnione dzieci, które sądzą, że są głupie. Poczucie wartości a sukces życiowy. Filary poczucia własnej wartości. Przejawy zaniżonego poczucia własnej wartości. Ćwiczenia wzmacniające poczucie własnej wartości.
5. Czas wolny dziecka. Rola zajęć pozalekcyjnych. Obecność rodziców w organizacji czasu wolnego. Czy przemoc ma płęć. Sprawcy i ofiary. Słabe płcie.
6. Świat widziany oczami dziecka po traumie. Gadzi mózg. Zwierzęta a trauma. Przyczyny traumy. Dziecięce reakcje na traumę. Ćwiczenia pozwalające odreagować traumę.
7. Wprowadzenie powyższej wiedzy do pracy nauczyciela-wychowawcy.
8. Wykorzystywanie i integrowanie wiedzy teoretycznej z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.

Teaching methods

Wykład z elementami dyskusji, problemowy z zastosowaniem prezentacji medialnej.

Learning outcomes and methods of theirs verification

Outcome description	Outcome symbols	Methods of verification	The class form
---------------------	-----------------	-------------------------	----------------

Outcome description	Outcome symbols	Methods of verification	The class form
Student docenia podnoszenie poziomu swojej wiedzy pedagogicznej B.2.K3. dąży do jej samodzielnego zgłębiania w obszarze pułapek opieki i wychowania.	• K_K01	• activity during the classes • Praca pisemna lub wypowiedzi pisemne na każdym wykładzie.	• Lecture
Student proponuje zastosowanie zintegrowanej wiedzy pedagogicznej i z innych dyscyplin w celu analizy wybranych pułapek opieki i wychowania. Projektuje działania praktyczne w celu ich identyfikacji i pedagogicznego rozwiązywania. B.2.U4. uwzględniając współpracę z nauczycielami, pedagogami i środowiskiem pozaszkolnym.	• K_U01	• activity during the classes • Praca pisemna lub pisemne wypowiedzi otwarte na każdym wykładzie.	• Lecture
Student opisuje i wyjaśnia z zastosowaniem specjalistycznej wiedzy z zakresu pedagogiki opiekuńczej, społecznej i rodziny różne aspekty pułapek opieki i wychowania.	• K_W06	• activity during the classes • Praca pisemna lub wypowiedzi pisemne na każdym wykładzie o charakterze otwartym.	• Lecture
Student charakteryzuje B.2.W4. zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej odnoszące się do wybranych pułapek opieki i wychowania.	• K_W09	• activity during the classes • Praca pisemna lub wypowiedzi pisemne na każdym wykładzie.	• Lecture

Assignment conditions

Wykłady i zaliczenie końcowe

Zaliczeniem wykładu jest aktywne uczestnictwo w zajęciach (20% oceny) oraz praca wykonana przez studenta dotycząca jednego z wybranych problemów omawianych na wykładzie (80% oceny) lub wypowiedzi pisemne na każdym wykładzie..

Ocenę końcową stanowi ocena z wykładu.

Recommended reading

1. Badora, S. (2013). *Człowiek jako istota opiekująca się. Szkice pedagogiczne*. Tarnobrzeg.
2. Błasiak, A., Chmura, A. (2018). Opieka w rodzinie. W: *Pedagogika rodziny na początku XXI wieku w świetle pojęć i terminów*. Sieradzka – Baziur B. (red.). Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii IGNATIANUM w Krakowie: dostęp: 23.04.2019: https://wydawnictwo.ignatianum.edu.pl/sites/wydawnictwo/files/publikacje_pdf/pedagogika-rodziny_online.pdf, s. 83-116.
3. Bradshaw J., *Zrozumieć rodzinę*, Warszawa 1988.
4. Brągiel, J., Górnicka, B. (2020). *Rodzina w kręgu ponowoczesnych i przemian i wyzwań niepełnosprawności*. Kraków
5. Faber A., Mazlish E., *Wyzwoleni rodzice, wyzwolone dzieci: twoja droga do szczęśliwej rodziny*, Poznań 1990.
6. Fredrickson B.L., *pozytywność: naukowe podejście do emocji, które pomagają zmienić jakość życia*, Poznań 2011.
7. Gajewska, G. G. (2020). *Współczesne tendencje, problemy i wyzwania w opiece i wychowaniu. Teoria, metodyka i praktyka w opinii studentów*. Kraków.
8. Gajewska G. (2016). Transmisja międzypokoleniowa domu w pieczy zastępczej. *Problemy Opiekuńczo - Wychowawcze*, 10, 3-11.
9. Krzyżowska T., *Pułapki wychowania*, Warszawa 2013.
10. Majewska-Opiełka I., *Wychowanie do szczęścia*, Warszawa 2010.
11. Satir V., *Rodzina: tu powstaje człowiek*, Gdańsk 2002.

Każdorazowo uaktualniana, ustalana i przekazywana przez prowadzącego.

Further reading

1. Biddulph S., *Wychowywanie chłopców*, Poznań 2011.
2. Borecka-Biernat D., *Style wychowania w rodzinie a agresywne zachowania dzieci*, „Prace Psychologiczne” 1992, 26.
3. Brett D., *Opowiadania dla twojego dziecka*, Gdańsk 2000.
4. Domańska M., *Wpływ postaw rodzicielskich na kształtowanie się osobowości dziecka*, „Wychowanie na co dzień” 1999, 3.
5. Forward S., Frazier D., *Szantaż emocjonalny: jak obronić się przed manipulacją i wykorzystaniem*, Gdańsk 2005.
6. Forward S., *Toksyczni rodzice*, Warszawa 1992.
7. Goleman D., *Inteligencja emocjonalna*, Poznań 1997.
8. Herman J., *Przemoc: uraz psychiczny i powrót do równowagi*, Gdańsk 1998.
9. Kolankiewicz, M. (2019). Efekty zmian w systemie pieczy zastępczej w latach 2012-2017. *Polityka Społeczna*, 46, 2(539), 12-18.
10. Lewis D., *Jak wychować zdolne dziecko*, Warszawa 1988.
11. Molicka M., *Bajki terapeutyczne*, Leszno 1997.
12. Pospiszyl K., *Psychologia kobiety*, Warszawa 1986.
13. Purves L., *Jak nie być matką doskonałą?*, Warszawa 2000.
14. Wenning K., *Mężczyźni są z ziemi i kobiety są z ziemi*, Gdańsk 2000.
15. Weston D. C., Weston M., *Co dzień mądrzejsze*, Warszawa 2000.

Każdorazowo uaktualniana, ustalana i przekazywana przez prowadzącego.

Notes

